

Adamikné Jászó Anna

A tizedik Kossuth-szónokverseny és retorikai konferencia krónikája

A tizedik Országos Kossuth Lajos Szónokversenyt és Retorikai Konferenciát 2008. november 7-én és 8-án tartottuk meg az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának dísztermében, kiemelten az ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszéke, valamint az ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és az Anyanyelvápolók Szövetsége rendezésében.

A rendezvényt Dezső Tamás, az ELTE BTK dékánja és Juhász Dezső, a Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet igazgatója nyitotta meg. A konferencia témája – a szónok feladatait követve – a pronunciációhoz, vagyis az előadásmódhoz kapcsolódott, ez alkalommal a testbeszéd és a szónoklat kapcsolatáról volt szó. Az első előadást Sztíz Benedek ügyvéd, a Miskolci Egyetem Jogi Karának címzetes docense tartotta *A gesztus szerepe a szónoki előadásban* címmel. Hangsúlyozta a mondanivaló és a gesztusok kapcsolatát, látványos és lebilincselő szemléltetést alkalmazva. A második előadó Bóna Judit, az ELTE Fonetikai Tanszékének tanársegéde volt – az első szónokverseny egyik győztese. Előadása a rögtönzésekről és a rögtönzésekhez kapcsolódó testbeszédéről szólt *„Hosszú fáradozásunk legszebb jutalma: a beszéd rögtönzésének készsége” (Quintilianus)* címmel; amelyhez illusztrációként szolgált a szónokversenyeken készült videofelvételek egy része. Adamik Tamás, a latin tanszék professzora tartotta a harmadik előadást *A szónok testbeszéde Quintilianus szerint* címmel. Quintilianus aprólékos leírását Gonda Attila egyetemi hallgató szemléltette, római tógába öltözve, klasszikus beszédekből vett idézetekkel és Quintilianus utasításai szerint kimunkált gesztusokkal. A negyedik előadó Szathmári István professzor volt, a frissen megjelent *Alakzatlexikon* és *A magyar stilisztika útja* című könyv jelentősen kibővített és átdolgozott új kiadását ismertette. A programot Bényi Ildikó, az MTV műsorvezetője, a tanszék egykori tanára konferálta. Ez a konferencia is – a többihez hasonlóan – érdekes volt (sokak szerint az eddigi legérdekesebb), és nagyban hozzájárult retorikai tudásunk kiteljesítéséhez. A hallgatóság zsúfolásig megtöltötte a nagytermet, örömdetes tény a hallgatók retorika iránti érdeklődése. A verseny iránt is nagy volt az érdeklődés, 39 szónok jött el, sokan a határokon túlról.

Az első napon a kötelező beszédeket hallgatta meg a zsűri. A hatperces, előre elkészített beszéd témája ismét aktuális volt, egy szólással kombinált kérdés: *A családban marad – a jövőnk?* A második napon került sor a háromperces rögtönzésekre. A versenyzők három csoportot alkottak, két-két téma közül kellett választaniuk, s pró vagy kontra érvelniük. A három témacsoport a következő volt: 1. *Celebek harmincadjára kerültünk?*; *A pohár félig üres vagy félig tele?*, 2. *Elsodor a retroham?*, *Mai kérdés: Többet erővel, mint ésszel?* 3. *Kulturális internetovább?*, *Derűre, borúra: fogyókúra?* A verseny színvonala ismét nagyon magasnak bizonyult, a kötelező témát változtatatosan közelítették meg a versenyzők, a rögtönzések szellemesek voltak.

1. kép
A verseny nyertese: Nagy Zsófia

A verseny nyertesei:

1. Nagy Zsófia (Nyíregyházi Főiskola)
2. Schilling Tamás (Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, Piliscsaba)
3. Takó Ferenc (ELTE BTK, Budapest)

Közönségdíjas: Kantár Balázs, Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra

A zsűri különdíjasai:

- Kupó Péter (Batthyány Lajos Gimnázium, Nagykanizsa)
- Kantár Balázs (Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra)
- Lehoczki Adrienn (Békéscsabai Evangélikus Gimnázium)
- Katona Ágnes (ELTE BTK, Budapest)
- Fazakas István (ELTE BTK, Budapest)
- Simon Tamás (Savaria Egyetemi Központ, BTK, Szombathely)

Küöldíjasok:

A Magyar Asszonyok Szövetsége Gulácsy Irén-émlékplakettje és oklevele a legjobb női szónoknak:

Nagy Zsófia (Nyíregyházi Főiskola)

A Rákóczi Szövetség díja a legjobb határon túli versenyzőnek:

Csák Eszter (Nagy Mózes Elméleti Líceum, Kézdivásárhely)

Fülöp Júlia (Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár)

A Magyar Rádió különdíjban részesítette a legszebben beszélő versenyzőt:

Pánczél Gyöngyvér (Bod Péter Tanítóképző Főiskola, Kézdivásárhely)

A Bárczi Géza Alapítvány különdíjat adott az alábbi versenyzőknek a zárt ě hang megőrzéséért:

Csák Eszter (Nagy Mózes Elméleti Líceum, Kézdivásárhely)

Gödri Réka Rebeka (Babeş-Bolyai Tudományegyetem Bod Péter Tanítóképző Főiskola, Kézdivásárhely)

Pánczél Gyöngyvér (Bod Péter Tanítóképző Főiskola, Kézdivásárhely)

A Magyar Médiaiskola különdíjat adott át a legjobban beszélőnek és a legjobb előadónak:

Jakus Ágnes (Eszterházy Károly Főiskola, Eger)

Esztergom város különdíját az alábbi versenyzőnek ítélte oda a zsűri:

Pölcz Ádám (ELTE BTK, Budapest)

A díjkiosztáson a zsűri elnöke, Grétsy László adta át a díjakat, Balázs Géza pedig a jutalmakat. A zsűri nagy figyelmet igénylő feladatát idén is Dobos Krisztina főiskolai tanár, Horváth Zsuzsanna oktatáskutató, Aczél Petra egyetemi docens, Balázs Géza egyetemi tanár és Koltói Ádám főiskolai tanár látta el. A zsűri titkára Bóna Judit, az ELTE BTK Fonetikai Tanszékének tanársegéde, valamint Dudás Róbert Gyula, hajdani sokszorosan nyertes versenyző volt.

A rendezvényt az ELTE Rektori Hivatala és Hallgatói Önkormányzata, az ELTE Bölcsészettudományi Kara, az Oktatási és Kulturális Minisztérium, az Anyanyelvápolók Szövetsége és a Hotel Corvin támogatta, a könyvjutalmakról számos kiadó és a Magyar Nyelvtudományi Társaság gondoskodott. Ezúton is szeretnénk nekik köszönetünket kifejezni.

A Magyar Asszonyok Szövetsége a szónokverseny számára 2005-ben alapította a Gulácsy Irén-díjat, amelyet a jövőben is át fognak adni az általuk legjobbnak tartott női versenyzőnek. A díj egy Domonkos Béla szobrászművész által készített bronzplakett, amely Gulácsy Irént ábrázolja. A díjat Gajdos Erzsébet adta át.

A Magyar Rádió ugyancsak 2005-ben alapított díjat a legszebben beszélő versenyzőknek, akiket a zsűri választ ki. Ez az elismerés idén egy 26 CD-ből álló sorozat volt, amely Petőfi összes költeményét tartalmazza. Köszönjük Perjés Klára szerkesztő asszonynak és Kerényi György főszerkesztő úrnak. A díjat Varsányi Anikó főrendező, a Mikrofonbizottság elnöke adta át.

A Rákóczi Szövetség 2006-ban alapított díját (egy könyvcsomagot) és oklevelét Ugron Gáspár főtitkár adta át a legjobb határon túli versenyzőnek.

A Bárczi Géza Alapítvány díjazottjait mindig Buvári Márta elnök és munkatársa választja ki. A díj egy oklevél és egy olyan könyv, amelyben jelölve van a zárt ě. Nekik is köszönjük. Itt kell megemlítenünk, hogy az ELTE szépkiejtési versenyének elnöke kezdetben Kodály Zoltán volt, s ebben az időben mindig olyan versenyző nyert, aki ejtette a zárt ě hangot.

Esztergom város különdíja egy értékes rézkarc volt, az önkormányzat nevében Eck Alajos, az Oktatási és Ifjúsági Bizottság elnöke adta át.

A Magyar Médiaiskola díját pedig Siklósi Beatrix igazgató, televíziós személyiség adta át.

A tizedik verseny zajlott tehát le, ismét nagy sikerrel. Mindez nem valósulhatott volna meg az Állam- és Jogtudományi Kar gondnoka, Meszéna Gabriella segítségével nélkül, nagy-nagy köszönet illeti őt, valamint Balogh Miklóst a világítás megrendezéséért és a videofelvételek elkészítéséért. Ugyancsak köszönet illeti Hegedűs Hajnalkát az adminisztrációs feladatok lelkiismeretes elvégzéséért. A verseny végén Balázs Géza köszöntötte a verseny szervezőjét, Adamikné Jászó Annát, s átadta neki a 2008. Év Nyelvművelője díjat a versenyek szervezéséért.

Reméljük, hogy ezt a hasznos, közösségteremtő rendezvényt a jövőben is meg tudjuk tartani; reméljük, hogy a dékán úr és az intézetigazgató úr a jövőben is támogatják a rendezvényt. A konferencia és a verseny rendezése immár az ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszékéhez tartozik. Ez a tanszék fogja a jövőben szervezni a versenyeket, mégpedig Raáts Judit főiskolai tanár vezetésével, Adamikné Jászó Anna pedig, szintén a tanszék munkatársaként, továbbra is segíti a verseny megvalósítását.

2. kép

A szónokverseny védnökei: Grétsy László, Adamikné Jászó Anna és Balázs Géza

Adamikné Jászó, Anna: Chronicle of the event Tenth Kossuth oratory competition and rhetoric conference

Az írás szerzőjéről

Adamikné Jászó Anna

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

[a.jaszo.anna\[kukac\]btk.elte.hu](mailto:a.jaszo.anna[kukac]btk.elte.hu)

<https://orcid.org/0000-0003-4590-2772>